

رُوْجَه

محمود عبدالهادی؛ مدیر عامل سازمان بازار آفرینی
فضاهای شهری شهرداری مشهد

تحولی نو در توانمندسازی زنان

۳

- **رویش، الگویی برای حمایت از زنان سرپرست خانوار**
- **«رویش»، طرحی موفق در توانمندسازی**

۲

- **نائب رئیس شورای اسلامی شهر مشهد**
- **امیدی نو در حاشیه شهر**

۳

▪ رئیس کمیسیون بانوان و خانواده شورای اسلامی شهر مشهد:

فاطمه سلیمانی؛ رئیس کمیسیون بانوان و خانواده شورای اسلامی شهر مشهد:

رویش، الگویی برای حمایت از زنان سرپرست خانوار

مراکز رویش، طرحی نود ر شهر مشهد هستند که با هدف حمایت از زنان سرپرست خانوار و توامندسازی اقتصادی آن ها راه اندازی شده اند. این مراکز نه تنها محلی برای آموزش های فنی و حرفه ای هستند، بلکه بستری برای رشد و شکوفایی استعدادهای زنان و ایجاد اشتغال پایدار برایشان به شمار می روند. در این مراکز آموزش های متنوعی مانند خیاطی، چرم دوزی، قالی بافی و تولید مصنوعات رزین به صورت رایگان ارائه می شود. مهم تر از همراهت آموزی، حمایت از زنان در فرایند تولید تا فروش محصولات است. پیش از این آموزش دیده در این مراکز، ضمن خرید محصولات تولید شده، نقش مهمی در بازاریابی و فروش دارند و این گونه زنان دندنه فروش محصولات تولید شده، هدف نهایی مراکز رویش، ایجاد اشتغال پایدار و مستقل برای زنان سرپرست خانوار با آموزش مشاغلی است که به سرمایه اولیه کمی نیاز دارد. شهرداری مشهد با استفاده از فضاهای موجود و پروره های زودبازده، زیرساخت های لازم را برای این مراکز فراهم کرده است.

مراکز رویش، الگویی موفق برای توامندسازی زنان در شهر مشهد هستند که با حمایت و سرمایه گذاری می توانند به الگویی برای سایر شهربانان نیز تبدیل شوند. این مراکز نه تنها به زنان کمک می کنند که از چرخه فقر خارج شوند، بلکه به ارتقای سطح زندگی خانواده ها و رشد اجتماعی جامعه کمک شایانی می کنند. امید است با برنامه ریزی منسجم ترویجه ها را در توامندسازی زنان سرپرست خانوار ایفا کنند.

حسن موحدیان، نایب رئیس کمیسیون بانوان و خانواده شورای اسلامی شهر مشهد

رویش امید در حاشیه شهر

ایجاد مراکز رویش نوین در مشهد، نوید بخش آینده ای روش برای شهروندان محله های کم برخوردار است. این مراکز با ارائه مهارت های تخصصی در رشته های مختلف از خیاطی تا قالی بافی، فرصت شکوفایی استعدادهای ایجاد اشتغال پایدار را برای بیش از هفتصد نفر فراهم کرده اند. این تلاش ارزشمند، نشان دهنده دغدغه مندی شورای شهر و شهرداری مشهد برای رونق اقتصادی و توامندسازی شهروندان است. وجود هفت مرکز فعال در حاشیه شهر و برنامه ریزی برای راه اندازی مراکز جدید، گامی بلند در جهت تحقق اهداف اقتصاد مقاومتی و کاهش فاصله طبقاتی است. آموزش های ارائه شده نه تنها به ارتقای مهارت های فنی منجر می شود، بلکه با ایجاد کسب و کارهای خانگی، به استقلال اقتصادی افراد و خانواده ها کمک شایانی می کند. این رویکرد نوآورانه، نمونه ای از تعهد مسئولان به بهبد زندگی شهروندان و ایجاد فرصت های برابر برای همه است. امید است با تداوم این طرح ها، شاهد شکوفایی هرچه بیشتر استعدادها و ایجاد اشتغال پایدار در مناطق محروم مشهد باشیم.

سید ابراهیم علیزاده؛ رئیس کمیسیون خدمات شهری شورای اسلامی شهر مشهد

(رویش)، طرحی موفق در توامندسازی

مراکز رویش و کارآفرینی در محلات مشهد، الگویی موفق برای توامندسازی اقتصادی ساکنان حاشیه شهر است. این مراکز با تلاش سازمان بازار آفرینی فضاهای شهری شهرداری مشهد ایجاد شده اند. ترکیبی از آموزش، اشتغال زایی و توسعه کسب و کارهای خرد را رائه می دهند. مراکز رویش با هدف گذاری برای توامندسازی بانوان حاشیه نشین، اقدامی ارزشمند است و شورای شهر بر حمایت و توسعه جنین مراکزی در سراسر حاشیه شهر تأکید دارد. برای مثال در محله نجف و مناطق مشابه، افراد و خانواده هایی وجود دارند که به دلیل محدودیت های اقتصادی، از راه اندازی کسب و کار خود بازمانده اند. مراکز رویش نجف با رائه آموزش ها و حمایت های لازم و تسهیلات، زمینه را برای خود ایجاد می کند. این رویکرد، به توامندسازی و ایجاد اشتغال پایدار در مناطق کم برخوردار منجر می شود. شورای شهر نیز از هرگونه پیشنهادی برای گسترش چنین مراکزی و توسعه کسب و کارهای خرد در حاشیه شهر حمایت می کند. امید است این مدل موفق به الگویی الهام بخش تبدیل شود.

محمود عبدالله زاده؛ مدیرعامل سازمان بازار آفرینی فضای شهری شهرداری مشهد
تحولی نو در توامندسازی زنان

مراکز رویش مشهد، با رویکردی نوین به دنبال توامندسازی اقتصادی زنان ساکن مناطق حاشیه ای شهر هستند. این رویکرد جدید، از ایجاد فضای برای کسب و کارهای خانگی فراتر رفته و هدفش تکمیل زنجیره تولید از آموزش تا فروش است. در این مراکز زنان مهارت های فنی و حرفه ای مانند خیاطی، چرم دوزی، قالی بافی و تولید مصنوعات رزین را آموزش می بینند. اما تفاوت کلیدی این سیستم وجود «پیش از این» است، افرادی متخصص و دارای بازار فروش که آموزش های لازم را رائه می دهند و تضمین خرید محصولات تولیدی را بر عهده می گیرند.

مجید طهوریان عسکری؛ نائب رئیس شورای اسلامی شهر مشهد

امیدی نو در حاشیه شهر

تلاش های مدیریت شهری مشهد برای توامندسازی ساکنان حاشیه شهر و مناطق کم برخوردار به ثمر نشسته است. مراکز «رویش» به عنوان یکی از برنامه های کلیدی سازمان بازار آفرینی شهرداری، با هفت مرکز فعال به ارائه آموزش های کاربردی و ایجاد فرصت های شغلی می پردازند. استفاده خلاقانه از فضاهای مازاد فرهنگ سراها برای راه اندازی دو مرکز از این مراکز نشان دهنده مدیریت هوشمندانه و بهینه سازی منابع است.

این مراکز با همکاری نهادهای مختلف بسترهای مناسب برای آموزش های مهارت محور و ایجاد کسب و کارهای خانگی فراهم کرده اند. موفقیت چشمگیر این طرح، نمایانگر تأثیر مثبت و قابل توجه این رویکرد در بهبود وضعیت اقتصادی ساکنان مناطق کم برخوردار مشهد است؛ اتفاقاتی که نوید بخش آینده ای روشن تر و پر از امید برای این مناطق و نشان دهنده تعهد و تلاش مسئولان شهری برای ایجاد عدالت اجتماعی و توسعه پایدار است.

حمید ضمیری؛ رئیس کمیسیون شهرسازی و معماری شورای اسلامی شهر مشهد

تضمين فروش؛ نقطه تمایز «رویش»

مراکز توامندسازی «رویش» در مشهد به عنوان راهکاری مؤثر برای توامندسازی اقتصادی زنان سپریست خانوار و زنان بدسرپرست، نقش بسزایی ایفا می کنند. این مراکز با ارائه مهارت های تخصصی و ایجاد فرصت های شغلی، به ایجاد اشتغال پایدار در مناطق حاشیه شهر کمک می کنند. یکی از نکات قابل توجه در مراکز رویش، حضور پیشرانان و کارآفرینانی است که فرایند تولید تا فروش محصولات را مدیریت می کنند. در نتیجه فروش محصولات تولیدی ای تضمين شده است که پیشran های فعال در این مراکز آن ها را پوشش داده اند. شهرداری نیز می تواند با خرید محصولات تولیدی این مراکز، به عنوان مشتری ثابت، به پایداری اقتصادی آن ها کمک کند. شورای شهر مشهد از این طرح حمایت می کند و مجوزهای لازم برای گسترش مراکز رویش را صادر خواهد کرد. بدین شکر این طرح با ارائه آموزش های مناسب و تضمين فروش محصولات، به بهبود وضع اقتصادی زنان سپریست خانوار در مناطق کم برخوردار کمک شایانی می کند.

حمیدرضا باقری؛ معاون سازمان بازار آفرینی فضاهای شهری شهرداری مشهد

«رویش»؛ اشتغال و توامندسازی زنان در مشهد

در حاشیه شهر مشهد، نهالی از امید در حال رشد است. مراکز توامندسازی «رویش» با رویکردی نوآورانه به دنبال توامندسازی اقتصادی زنان سپریست خانوار و زنان بدسرپرست هستند. این هفت مرکز فعال با ارائه مهارت آموزشی تخصصی و ایجاد فرصت های شغلی، زمینه ساز ایجاد اشتغال پایدار در مناطق کم برخوردار خواهند بود. رویش نه فقط به آموزش و اشتغال زایی می پردازد، بلکه با استفاده از رزفیت های خود حمایت لازم را از فروش محصولات تولید شده انجام می دهد تا آرامش خاطر و آینده ای روشن را برای زنان این مناطق رقم بزند. علاوه بر تشویق این بانوان کوشایه فعالیت اقتصادی و اشتغال مولد، حلقة مهم فروش محصولات را تکمیل کند. پیشranان، نقشی کلیدی در شناسایی افراد مستعد در مناطق حاشیه ای شهر و ارائه آموزش های مهارتی را ایگان دارند. آن ها نه تنها آموزش می دهند، بلکه مواد اولیه را جهت آموزش و تولید تأمین می کنند. اکنون ۲۵ پیشran با مراکز رویش همکاری می کنند. مراکز توامندسازی رویش در مشهد به عنوان طرحی موفق در زمینه کاهش بیکاری و توامندسازی اقتصادی، به سرعت در حال گسترش هستند. هم اکنون ۹ مرکز در حال ساخت است که به زودی به مرحله بهره برداری می رسد. این ظرفیت وجود دارد که مادر همه مناطق شهری چندین مرکز رویش داشته باشیم تا بتوانیم زمینه ساز توامندسازی افراد بیشتری شویم. با گسترش مراکز رویش و همکاری های بین بخشی با سازمان های مختلف، آینده ای روشن تر برای افراد جویا کار در مناطق حاشیه ای مشهد رقم خواهد خورد.

حل چالش اصلی کسب و کار خانگی

این پیشranان، با تأمین تجهیزات و معرفی نیروی کار به بخش تولید به مهارت آموزان کمک می کنند. که از مرحله مهارت آموزی به درآمدزایی برستند. این روش، چالش اصلی کسب و کارهای خانگی، یعنی تضمين فروش، راحل می کند. یافتن این پیشranان، کاری ساده نیست، آن ها باید علاوه بر مهارت کافی در آموزش، انگیزه، مسئولیت اجتماعی و بازار فروش قوی داشته باشند.

هدف گذاری برای ایجاد ۲۰ مرکز

مدت آموزش ها بسته به نوع مهارت، متغیر است. این آموزش ها صرفاتوری نیستند و در حین کار و با رویکرد مهارت آموزی انجام می شوند. اکنون ۷ مرکز رویش در مشهد فعال است و ۹ مرکز دیگر نیز در دست ساخت است. هدف بلندمدت، راه اندازی بیست مرکز رویش در مناطق مختلف شهر است. این طرح، چنان دارای اهمیت است که برای نخستین بار اعتبارات دولتی نیز برای ساخت مراکز رویش در مشهد اختصاص یافته است.

آموزش شهروند توامند و خودکفا

مهم ترین نکته در این طرح، توامندسازی واقعی زنان است، به جای دادن ماهی، ماهیگیری آموزش داده می شود. شهرداری مشهد در تلاش است تا قرارگاه های مختلف حاشیه شهر و خیابان رانیزد را این طرح مشارکت دهد. به این ترتیب، به جای کمک های نقدی، سرمایه گذاری در مراکز رویش و خرید محصولات تولیدی توسط خیران، مدنظر قرار گرفته است. هدف از این طرح، خروج زنان از چرخه فقر و تبدیل شدن آن ها به شهروند توامند و خودکفاست. در آینده، همکاری با فرهنگ سراهانیز برای تکمیل آموزش ها و بهبود مهارت آموزان پیش می شده است. این پروژه، با رویکردی فراتر از کمک های موقت، به دنبال تغییری اساسی در زندگی زنان حاشیه شهر است.

های
زنانی
های
سنابع.
است
نقلا
برای
اشیه
د: اما
یامن
یاطی
یشان
لاش

از آموزش تا استقلال

روایتی از توامندسازی زنان در مرکز رویش شاهنامه

به موفقیت هنرجویان دارد. علاوه بر این، مرکز در تلاش است تا با گسترش آموزش به زمینه های مرتبط، مانند پرداخت فرش یا دوره هایی، مهارت هنرجویان را به طور مداوم ارتقا دهد.

به صورت موردي از نقاط قوت مرکز رویش بگویید.
 آموزش عملی و کارگاهی، حمایت مداوم و پیگیری هنرجویان، ایجاد انگیزه و افزایش اعتماد به نفس، ایجاد زنجیره کامل از آموزش تا استعمال، گسترش آموزش به زمینه های مرتبط، توجه به جنبه های اجتماعی و رفع مشکلات فرهنگی

چه اقدامی در تشویق زنان محله برای فعالیت در این مرکز پیشنهاد می دهد؟

محدود دید دسترسی به برخی مناطق دورافتاده یکی از مشکلات اصلی زنان است. به ویژه در منطقه شاهنامه که بسیاری از زنان از مناطق اطراف به مرکز می آیند، حل مسئله حمل و نقل می تواند تأثیر زیادی در استقبال آن ها داشته باشد.

چرخه تولید محصول و خلق ارزش در این مرکز را شرح می دهید؟

این مرکز آموزشی، زنجیره کاملی از آموزش تا استعمال را رائه می دهد. ابتدا هنرجویان آموزش های مقدماتی را فرامی گیرند و سپس با دریافت دستمزد، در پروژه های کوچک تر شرکت می کنند. به تدریج با افزایش مهارت، به پروژه های پیچده تر و بادست مردمی پردازند. هدف نهایی، تربیت استادکار است، نه فقط قالیباف. این یعنی فراتر رفتن از مهارت صرف بافت و کسب دانش در مدیریت، بازاریابی و راه اندازی کسب و کار.

چه برنامه هایی برای ارتقای مستمر مهارت های آن ها در نظر گرفته شده است؟

فعالیت مرکز به آموزش محدود نمی شود. حمایت از هنرجویان پس از اتمام دوره نیازداهه دارد. بازدید های مربوط از هنرجویانی که در منزل فعالیت می کنند، ارائه مشاوره و رفع مشکلات فنی، از جمله اقداماتی است که نشان از تمهد بلند مدت مرکز

در کوچه پس کوچه های حاشیه شهر، جایی که دسترسی به آموزش های حرفه ای و فرصت های شغلی محدود است. مراکزی شکل گرفته اند که با هدف توامندسازی زنان و ارتقای سطح زندگی آنان فعالیت می کنند. این مراکز با ارائه آموزش های عملی و حمایت های مداوم، نقش در خورتو جهی در شکوفایی استعدادها و ایجاد فرصت های شغلی برای زنان در مناطق محروم ایفا می کنند. خانم شجاعی نیا، پیشروان مرکز رویش شاهنامه، درگفت و گو با ماتجری فعالیت در یکی از این مراکز را به تصویر می کشد و به بررسی نقاط قوت، ضعف ها و نجیبه ارزش خلق شده توسط آن می پردازد.

نقطه تمايز مرکز رویش با دیگر مراکز آموزشی چیست؟
 آموزش در مرکز رویش با هدف توامندسازی با نوان برناهه ریزی شده است. در این فضای فرش بافی، با ارائه آموزش های عملی و کارگاهی، فراتر از آموزش صرف عمل می کند. در این مرکز، زنان ضمن یادگیری فنون فرش بافی، مهارت های زندگی، کارگری و مدیریت زمان را نیز فرامی گیرند. این آموزش ها فقط به منظور کسب درآمد نیست، بلکه به منظور توامندسازی زنان و افزایش اعتماد به نفس آن ها طراحی شده است. کسب درآمد از همان ابتدای ورود به مرکز عملیاتی می شود. در فصل هایی مانند زمستان که فرصت های شغلی فصلی محدود می شود، این مراکز نقش حیاتی در تأمین درآمد و پر کردن اوقات فراغت زنان ایفا می کنند.

چه برنامه هایی برای تغییر نگرش منفی به کار و جذب نسل جوان به کارگرفته شده است؟

یکی از نکات در خورتو جهه در این مرکز تلاش برای تغییر دیدگاه منفی درباره فرش بافی در میان نسل جوان است. بسیاری از زنان حاضر در مرکز، از خاطرات تلخ دوران کودکی خود از اجبار به کار و محرومیت از تحصیل سخن گفته اند. امادر این مرکز، با ایجاد فضای شاد و دوست애، همراه با مسابقات و برنامه های تفریحی، تلاش می شود تا این خاطرات منفی جایشان را به تجربیات مثبت و لذت بخش بد هند. این رویکرد به جذب کودکان و نوجوانان در این هنر و تغییر نگرش آن ها به فرش بافی به عنوان هنری اصیل و ارزشمند کمک شایانی می کند.

هادی شاکری؛ پیشروان فعال در مرکز رویش رباط طرق

آموزشی که به توامندسازی منتهی می شود

می دهد با حمایت و برنامه ریزی صحیح محروم و بهبود وضعیت زندگی آن ها کمک می توان به توامندسازی زنان در مناطق شایانی کرد.

مستقل و با استفاده از امکانات خود، به فروش محصولات خود می پردازند.

الگوی آموزش عملیاتی

شاکری اقداماتی را که برای توامندسازی بانوان در مجموعه های رویش پیگیری می شود، الگوی آموزش عملیاتی می داند. او پیشنهاد می کند با افزایش مدت زمان قرارداد تا به تولید کنندگان فرصت بیشتری برای برنامه ریزی و توسعه فعالیت های خود داده شود.

وی همچنین بر ضرورت فراهم کردن فضای بزرگ تر برای گسترش فعالیت های مرکز و جذب مهارت آموزان بیشتر تأکید می کند. به عقیده شاکری، افزایش تعداد این مراکز با حمایت شهرداری، باعث استقبال بیشتر زنان از این طرح و ایجاد فرصت های شغلی بیشتر در مناطق محروم خواهد شد. تجربه مرکز خیاطی رباط طرق نشان

برنامه های توامندسازی زنان در حاشیه شهر می توانند نقش حیاتی در بهبود وضعیت اقتصادی و اجتماعی خانواده ها ایفا کنند. مرکز رویش رباط طرق نمونه ای موفق از این دست برنامه هاست که با حمایت شهرداری مشهد به آموزش و توامندسازی زنان نیازمند این منطقه شهری می پردازد. هادی شاکری، پیشروان این مرکز در مصاحبه ای به تشریح فعالیت ها و چالش های این مرکز پرداخت.

مهارت آموزی تا خود اشتغال

در شش ماه گذشته پانزده زن در این مرکز آموزش دیده اند و هم اکنون حدود هفت نفر به صورت فعال در این مجموعه مشغول به کار هستند. آموزش های ارائه شده بر پایه توامندسازی است و به ایجاد اشتغال برای مهارت آموزان منجر می شود. برخی مهارت آموزان پس از افزایشی مهارت، با مرکز همکاری می کنند و برخی دیگر به صورت